

Oordeel over plek Utrechtse turbines

Input van 30.000 inwoners gevraagd

Zo'n 30.000 Utrechtse worden actief benaderd over hun kijk op de komst van windmolens. Ook andere inwoners van de provincie kunnen vanaf vandaag via de online enquête hun invloed uitoefenen op de uiteindelijke plek voor de turbines.

AD, MAAIKE KOOISTRA, 12 oktober 2023

In 2030 samen 2,4 terrawattuur, ofwel miljarden kilowattuur aan zonne- en windenergie opwekken. Die ambities spraken 26 gemeenten en provincie een paar jaar geleden samen uit. Maar het schort aan voldoende concrete plannen, concludeerde gedeputeerde Huib van Essen begin dit jaar: bij elkaar opgeteld waren die van de Utrechtse gemeenten nog ontoereikend.

Dit voorjaar nam de provincie Utrecht daarom het voortouw door nader onderzoek te starten naar 93 mogelijke plekken voor de komst van windmolens. Van elke locatie werd in kaart gebracht hoe kansrijk die zou zijn. Zaken als impact voor bewoners, natuur en landschap en of de netbeheerders molens kunnen aansluiten op het elektriciteitsnet: het werd allemaal onderzocht.

Daarnaast worden vanaf vandaag inwoners geraadpleegd over hun kijk op de komst van windmolens. Daarbij gaat het volgens gedeputeerde Van Essen niet om een voor of tegen. „Die keuze hebben we samen als politiek gemaakt. De vraag is nu hoe we dat gaan waarmaken”, zegt hij. „We gaan inwoners vragen wat ze belangrijk vinden in een afweging. Vind je het bijvoorbeeld vooral belangrijk dat er rekening wordt gehouden met geluid of juist dat het aantal nodige windmolens eerlijk wordt verdeeld over de gemeenten?”

Een extern onderzoeksbureau schrijft 30.000 inwoners aan die samen een goede afspiegeling van de bevolking vormen, om deel te nemen aan de online peiling. Verder kan elke inwoner van de provincie die vanaf vandaag invullen. Daarna organiseert de provincie een burgerforum van honderd gelote inwoners met wie ze in november verder in gesprek gaat.

Samen keuzes maken

Samen moeten de uitkomsten van het locatie-onderzoek en de inwonersraadpleging eind dit jaar leiden tot een lijst van de meest geschikte locaties voor windmolens Van Essen: „We moeten met gemeenten voor de provincie als geheel een goede keuze maken. En dan is het belangrijk om samen de belangrijkste waarden vast te stellen.”

Aanvankelijk sprak de provincie nog over zestig turbines die nodig zouden zijn om de energieambities waar te maken. Uitkomst van de afspraken binnen het nieuwe, in maart gekozen provinciebestuur is dat gemeenten een halfjaar extra krijgen om met concrete plannen te komen, ook als het gaat om die voor zonne-energie. „Als de netbeheerders daarvan zeggen: 'Prima, dat krijgen we aangesloten', dan zijn die zestig windmolens geen doel op zich, zolang we komen tot een balans die haalbaar is en leidt tot duurzame opwek voor het opladen van onze telefoon of auto en de verwarming van onze huizen”, zegt Van Essen.

Te voortvarend

De afgelopen tijd voorzagen sommige inwoners in de voortvarendheid van de provincie dwang om windmolens te plaatsen op de plek die zij als geschikt aanmerkt. „We zien het liefst dat gemeenten zelf hun verantwoordelijkheid nemen in welke bijdragen ze kunnen leveren. Zeker als straks de meest geschikte locaties duidelijk zijn, hoop ik dat ze die bal samen met de provincie oppakken”, zegt hij. „Maar als er medio volgend jaar onder de streep te weinig plannen zijn, en dat is de enige reden waardoor dat zou kunnen gebeuren, dan hebben we als provincie wel een zelfstandige bevoegdheid. En we zijn er niet de enige provincie die daar gebruik van maakt.”